

[Hanne Reintoft.]

nedbringe det budgetterede kasseoverskud på 1.500 mill. kr. og på den måde bringe samfundøkonomien i fare ved at forringe mulighederne for at nedbringe underskuddet på betalingsbalancen, så må det være berettiget at spørge om, hvordan regeringen kommer frem til, at kasseoverskuddet skal være netop disse tilsyneladende hellige 1.500 mill. kr. Den omstændighed, at der som nævnt allerede i januar kvartal kan ventes faldende efterspørgsel på hjemmemarkedet, tyder på, at man er gået alt for vidt med den stramning af forbruget over kasseoverskuddet. Det kan ikke være målet, slet ikke hvis man vil påberåbe sig beskæftigelsen, at tilvejebringe ligefrem en nedgang i den hjemlige efterspørgsel.

Efter regeringens egne beregninger i den økonomiske årsoversigt for 1969 skulle der også stadig være basis for en hjemlig forbrugsforøgelse på et par procent om året, selv om man regner med, at den kalkulerede vækst på 3-4 pct. i nationalproduktet i stigende grad skal gå til afvikling af betalingsbalanceunderskuddet. Dette sammenholdt med udsigten til en direkte efterspørgselsnedgang på hjemmemarkedet viser klart, at der både er basis for en lønforbedring, og at en sådan forbedring yderligere er påkrævet, hvis det på lang sigt skal undgås, at efterspørgslen bliver for ringe til at holde beskæftigelsen og dermed udnyttelsen af produktionsapparatet på nogenlunde fuldt niveau.

Der kan i denne forbindelse være grund til at gøre opmærksom på, at konjunkturbarometeret også viser en tendens, om ikke til en direkte nedgang i eksportefterspørgslen, så dog til en ret kraftig afsvækkelse af eksportens stigningstakt, en tendens, der kan ventes uddybet senere og muligvis blive efterfulgt af en tilnærmelsesvis stagnation, når den økonomiske stramning i England og først og fremmest USA slår igennem i den internationale vareomsætning.

At vor konkurrenceevne på det internationale marked skulle komme i fare gennem en beskedent lønforhøjelse, er der ingen grund til at antage, da langt større lønforhøjelser er forestående i vore vigtigste aftagerlande, først og fremmest i England og Vesttyskland. Her vil der efter alt at

dømme blive tale om lønforhøjelser på mindst 10 pct., og jeg kan til orientering for regeringen og for LO tilføje, at de vesttyske arbejdere med held har kæmpet for bedre lønforhold midt i en overenskomstperiode, og at de svenske Volvo-arbejdere også midt i overenskomstperioden har tilkæmpet sig en lønforhøjelse, der efter de svenske arbejdsgiveres vurdering andrager 12 mill. kr. årligt. Landets økonomi er ikke brudt sammen af den grund.

Det skal også i dagens anledning siges, at kravet om en lønforbedring tillige er en berettiget reaktion på både den nuværende og den tidligere regerings passivitet over for kravet om en retfærdig skatteligning. Som ligningen foregår nu, er der efter beregninger foretaget bl. a. af vismændene og af lektor Thorlund Jepsen fra Aarhus universitet mindst 7 milliarder kr., der unddrages beskatning ved det, der kaldes forglemmelser på selvangivelserne. Mit partis beregninger viser nærmere unddragelser på 8 milliarder kr., men det skal ikke komme an på det. Det væsentlige er at påpege, at det både af vore og af vismændenes beregninger fremgår, at kun en meget beskedent del af skatteundragelsen kan placeres hos lønmodtagerne. De har simpelt hen ikke mulighed for at snyde med indkomstoppgivelserne, hvormod de selvstændige erhvervsdrivende i byerhvervene gennemsnitlig holder omkring 30 pct. af deres indkomster uden for selvangivelserne.

Der må kræves en indsats fra regeringen og ligningsmyndighederne for at komme denne trafik til livs konsekvent og hurtigt, fordi det i meget høj grad medvirker til at læsse en altovervejende del af skattebyrden over på lønmodtagerne. Det er dem, der bliver ofre for dette snyderi, denne faktiske kriminalitet. Blev der beskattet retfærdigere, ikke alene over for lønmodtagerne, hvor de lavtlønnede nu bærer alt for stor en del af byrden, men også slået til over for skattesnyderiet, så kunne der gøres en virkelig indsats for at afhjælpe de ofte meget strenge vilkår for de lavtlønnede.

Lad mig i denne forbindelse pege på, at såvel en fornuftigere beskatningsmåde som en effektiv ligning og et fornuftigere kasseoverskud bl. a. kunne bruges til at nedsætte momsen ganske væsentligt, og momsen må komme stærkt ind i billedet, fordi dens